

อาหารสมอง

• วรกรณ์ สามโกเศศ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

สิ่งที่น่าเบื่อหน่ายที่สุดของคนใช้รถแท็กซี่ในกรุงเทพมหานครก็คือ การปฏิเสธไม่รับผู้โดยสารโดยอ้างสารพัดเหตุ การปฏิเสธไม่รับเช่นนี้โดยแท้จริงแล้วผิดกฎหมาย แต่คนไทยก็เป็นคนไทยคือ รอมชอมกันทั้งคนที่เห็นความผิดซึ่งหน้าและคนที่ไม่มีหน้าที่คอยจับคนทำผิด โดยธรรมชาติมนุษย์นั้นถ้าคนคิดจะทำผิดกฎหมายคิดว่าตนเองมีโอกาสถูกจับได้สูงก็จะไม่ทำในเรื่องให้คนท้อใจไม่กล้าทำผิดกฎหมายนั้น เทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถช่วยได้มาก

ก่อนหน้ารัฐบาลคุณอานันท์ บันยารชุน 2-3 ปี รถแท็กซี่มีสภาพเหมือนโลงศพ คนขับต้องอ้อเจ้าของอู ถึงแม้เข้าไปและรถเสียก็ต้องจ่ายค่าเช่า สาเหตุที่สำคัญก็คือกฎของทางการที่จำกัดจำนวนรถแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร

การจำกัดจำนวนใบอนุญาตรถแท็กซี่ไว้คนที่ทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เป็นเจ้าของใบอนุญาตอยู่แล้ว กล่าวคือมันทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า “ค่าเช่าทางเศรษฐกิจ” (economic rent) เจ้าของใบอนุญาตได้รับผลตอบแทนมากกว่าที่ตนเองจะได้รับ หากแม้ว่าเป็นการแข่งขันเสรีซึ่งไม่มีการจำกัดใบอนุญาต ในยุคนั้นมีการขายใบอนุญาตกันถึง 5-6 แสนบาท

สภาพรถนั้นไม่ต้องไปสนใจ ถึงเกือบพัง คนก็ขึ้น เพราะหารถยาก เจ้าของรถก็สนุกกับการเก็บเงินจนไม่ดูแล เมื่อจำนวนรถมีจำกัดและมีคนขึ้นมาก ค่ารถแท็กซี่ก็แพงมหาโหดเป็นธรรมดา เมื่อคุณถูกละประจวบเหมาะ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในรัฐบาลชุดนั้นก็เกิดเสรีแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร และเราก็เห็นรถแท็กซี่สีลูกกวาดตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

วันเวลาผ่านไป เศรษฐกิจขยายตัวพร้อมกับแท็กซี่เสรี ค่าเช่าทางเศรษฐกิจก็กลายเป็นสูญ สภาพรถก็ดีขึ้น ค่าโดยสารก็พอขึ้นกันได้ แต่การใช้บังคับกฎหมายในเรื่องการปฏิเสธผู้โดยสารหย่อนยาน คนขับแท็กซี่บางส่วนก็ทำตัวน่าระอา นักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนไม่น้อยบ่นเรื่องนี้ในโลกโซเชียล

สิ่งที่จะเป็นลักษณะ win-win ในเรื่องแท็กซี่ก็คือผู้โดยสารได้รับความสะดวกในการใช้และผู้ขับไม่ต้องวิ่งรอกจนเสียน้ำมันหรือก๊าซเกินสมควร หลายเมืองในโลกปัจจุบันใช้ application บนมือถือที่สร้างขึ้นโดยบริษัทเอกชน ผู้โดยสารที่เคยชินกับการโบกรถริมถนนก็ทำต่อไป แต่หากใช้ application เรียกรถแท็กซี่ก็จะมีคนขับที่อยู่ใกล้เคียงตอบรับกลับมาโดยตรง ทันทีนั้นชื่อรูปคนขับ พร้อมเลขทะเบียนรถและภาพรถคันนั้นก็ปรากฏขึ้นบนมือถือของเธอ และรถคันที่อยู่ใกล้ที่สุดนั้นก็มารับเธอ

ต่างประเทศมีการตื่นตัวในการใช้เทคโนโลยีไอซีทีเพื่อเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในเมืองใหญ่ๆ ของหลายประเทศ มีบริการ Wi-Fi ฟรี

ความสะดวกในชีวิตและเทคโนโลยี

โจอันเนสเบิร์ก ลอนดอน โอซาก้า ซานฟรานซิสโก มอสโคว์ นิวยอร์ก สิงคโปร์ ฯลฯ รวมแล้วกว่า 49 เมืองใน 19 ประเทศใช้ application ที่สร้างขึ้นโดยบริษัทข้ามประเทศเช่นนี้แก้ไขปัญหาผู้โดยสารหารถไม่ได้และคนขับหาผู้โดยสารไม่ได้ เมื่อมีจุดร่วมกันผ่าน application เช่นนี้ win-win ก็เกิดขึ้นได้

ในบ้านเราปัจจุบันใช้การโบกรถ (ถ้าโชคดีมีรถผ่านมาและกรุณาขอรับเราขึ้นรถ) หรือใช้โทรศัพท์เรียกรถ (ถ้าไม่เที่ยวไปชะก่อนที่โอเปอเรเตอร์จะรับสายและมีรถให้เราใช้ และถ้ามีรถมาจริงโดยเฉพาะในช่วงเวลาเร่งด่วน) ซึ่งแท้จริงไม่มีประสิทธิภาพทั้งสองวิธี วิธีแรกขึ้นอยู่กับความบังเอิญที่สองฝ่ายมาพบกัน วิธีที่สองขึ้นกับระบบและประสิทธิภาพของการจัดรถให้ตรงกับคนโดยมีโอเปอเรเตอร์เป็นคนกลาง

ในระบบโทรศัพท์เรียกรถ ศูนย์รับโทรศัพท์ก็จะวิทยุเรียกรถที่อยู่ใกล้ที่สุด ซึ่งเป็นสิทธิของคนขับที่จะไปจุดนั้นหรือไม่ก็ได้ บ่อยครั้งถ้ารับจะไปที่ต้องเป็นเส้นทางไกลๆ (ขอบมากที่สุดคือสุวรรณภูมิ) ถ้ากระทรวงคมนาคมเป็นเจ้าภาพจัดการให้มี application ลักษณะนี้ขึ้น ผู้โดยสารก็ไม่ต้องพึ่งศูนย์เรียกรถแท็กซี่อีกต่อไป ผู้บริโภคมีความคล่องตัวมากขึ้นในการใช้บริการ (รู้ว่าว่ามีรถมา ถ้าไม่มากก็ไปฟ้องกรมการขนส่งทางบกได้เพราะมีชื่อและรูปคนขับตลอดจนเลขทะเบียน) คนขับแท็กซี่ก็ประหยัดค่าใส่หุ้ยในการประกอบอาชีพไปได้มาก ไม่ต้องกังวลกันเรื่องการปฏิเสธรับเพราะคนขับได้ตัดสินใจที่จะเลือกไปรับผู้โดยสารคนนั้นแล้ว

ในต่างประเทศมีการตื่นตัวในการใช้เทคโนโลยีไอซีทีเพื่อเสริมคุณภาพชีวิตของ

ประชาชนในอีกหลายด้าน เช่น ในเกาหลี
ประชาชนสามารถใช้บริการขอสำเนาทะเบียน
ราษฎร ทะเบียนเกิด ใบรับรองว่าเรียนจบ
ชั้นต่างๆ สำเนาใบเสียภาษี ฯลฯ รวมแล้วกว่า
50 บริการจากตู้ที่ทางการตั้งไว้ว่าการอำเภอ
หรือประชาชนสามารถดาวน์โหลดขอสำเนา
เหล่านี้ได้จากมือถือที่พ่วงกับเครื่องพิมพ์โดยไม่
ต้องเดินทางไปหน่วยงานราชการแห่งใดทั้งสิ้น
ในเมืองใหญ่ๆ ของหลายประเทศมี
บริการ Wi-Fi ฟรีเกือบทุกจุดสำหรับผู้
มือถือ ในกรุงโซลและเมืองใหญ่อื่นๆ ของ
เกาหลีมีบริการ Wi-Fi ฟรีอยู่ทั่วไปหมด
ประชาชนและนักท่องเที่ยวสามารถใช้ได้อย่าง
สะดวก โดยไม่ต้องมีการลงทะเบียนให้ยุ่งยาก
น่ารำคาญใจ

กฎหมายอินเทอร์เน็ตในบ้านเราที่บังคับ
ให้มีการลงทะเบียนชื่อผู้ใช้ Wi-Fi สาธารณะ
(บางแห่งทุกครั้งที่มีการใช้ด้วย) สมควรมีการ
ทบทวน ทางโน้มของโลกในปัจจุบันก็คือการ
ให้บริการอินเทอร์เน็ต Wi-Fi ฟรีและสามารถ
ใช้ได้อย่างสะดวกโดยถือว่าเป็นบริการพื้นฐาน
ของประชาชนเช่นเดียวกับไฟฟ้า น้ำ และประปา
แนวคิดระมัดระวังความปลอดภัย
เพียงเพื่อให้ได้ชื่อว่ามีมาตรการในเรื่องความ
ปลอดภัย ของประเทศเรตามกฎหมายนั้นล้ำ
สมัยอย่างสมควรมีการทบทวน เหตุใดเกาหลี
(ใต้) ซึ่งเป็นประเทศที่ระมัดระวังในเรื่องความ
ปลอดภัยและความปลอดภัยของประเทศอย่าง
ยิ่งเนื่องจากมีปัญหาปวดหัวจากเกาหลีเหนือ
จากญี่ปุ่นและจีนอดีตผู้รุกรานยกยาวนานใน
ประวัติศาสตร์ จึงมีฟรี Wi-Fi ได้อย่างเสรีและ
สะดวกจนประทับใจทุกคนที่ไปเยือน

การมีบริการอินเทอร์เน็ต Wi-Fi ฟรีทั่ว
ทั้งกรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่ๆ นั้นใช้
เงินทองน้อยกว่ารถไฟฟ้าความเร็วสูงหนึ่ง
เส้นทางอย่างเทียบกันไม่ได้ (ตราบดที่ไม่ถูก
หลอกเรื่องราคา หรือเต็มใจให้หลอก) และมี
ประโยชน์โดยตรงแก่ผู้คนที่ทั่วไป ซึ่งต่างจาก
โครงการรถไฟที่ผู้รับได้ประโยชน์โดยตรงคือ
ผู้โดยสารรถไฟเท่านั้น

ปัญหาความไม่สะดวกในการดำรงชีวิต
ประจำวันของสมาชิกสังคมในปัจจุบันแก้ไข
ได้ด้วยสติปัญญาและการรู้จักใช้เทคโนโลยี
ตราบดที่ผู้แก้ไขมีความจริงใจและไม่มีการ
ซ่อนเร้นของการเขมือบในทุกระดับ